

Την κοινωνική αφύπνιση θεωρεί σημαντικότερη από το εκλογικό αποτέλεσμα ο Κώστας Βεργόπουλος. Και εξηγεί γιατί.

Βλέπετε εκλογές σύντομα;

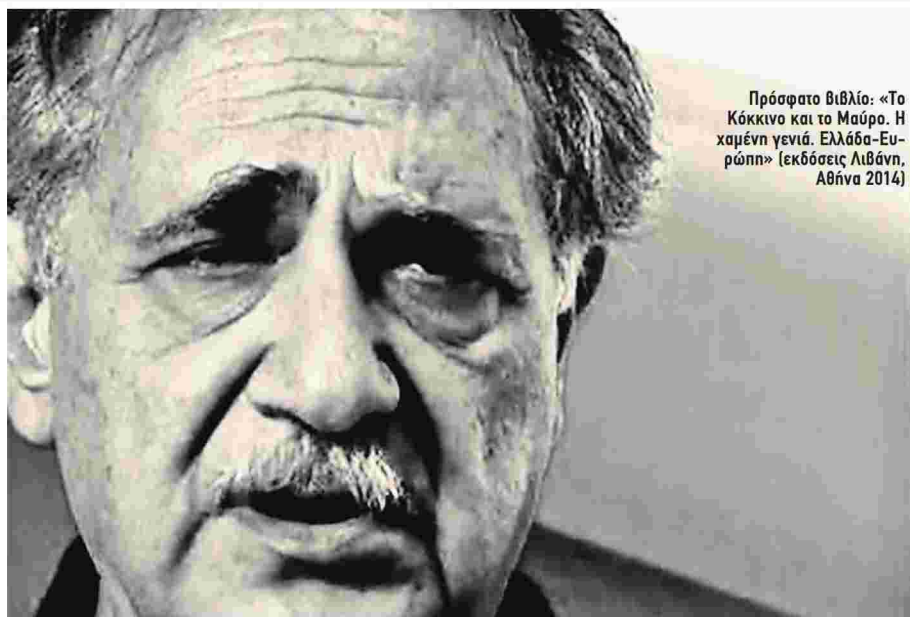
Προσωπικά, δεν βλέπω εκλογές ούτε το 2014 ούτε το 2015. Δεν με πείθουν όσοι τις προβλέπουν, αφού για να πείσουν καταφεύγουν σε αμφιβόλου πειστικότητα επιχειρήματα. Λέγεται ότι η κυβέρνηση θα καταρρεύσει μέχρι τον Οκτώβριο. Όμως ταυτόχρονα λέγεται επίσης ότι επειδή βρίσκεται σε σχετικά ισχυρή θέση μέχρι τον Οκτώβριο, θα επισπεύσει τις εκλογές, αφού προβλέπει ότι στη συνέχεια η θέση της θα επιδεινωθεί. Δηλαδή οι ίδιοι διαβεβαιώνουν ότι η κυβέρνηση θα υποχρεωθεί σε εκλογές επειδή αισθάνεται αδύναμη, ενώ ταυτόχρονα ότι θα τις επισπεύσει επειδή αισθάνεται ισχυρή. Δεν είναι δυνατό να συμβαίνουν και τα δύο. Αλλά και δεν είναι αναγκαίο να συμβαίνει τίποτε από αυτά. Και ακόμη, δεν είναι δυνατόν ευσεβείς πόθοι να μετατρέπονται σε προβλέψεις παρακινδυνευμένες, που στη συνέχεια διαψεύδονται από τα πράγματα. Και όσο με αφορά, θα επιθυμούσα το πολιτικό και εκλογικό ημερολόγιο να μη συνδέεται με το οικονομικό, αλλά να σέβεται τη δική του θεσμική αυτοτέλεια. Όσον αφορά τις εκλογές, θα προτιμούσα να χρησιμεύουν στην καταγραφή των τάσεων της κοινωνίας παρά σε εκβιαστικές στιγμιαίες λαϊκές ετυμολογίες χωρίς διάρκεια. Γι' αυτό άλλωστε και η αξιωματική αντιπολίτευση διευκρινίζει ότι χωρίς προηγούμενη κοινωνική αφύπνιση το απλό εκλογικό αποτέλεσμα δεν θα είναι αρκετό για να αλλάξει κάτι σοβαρό στον τόπο.

Δεν είναι αντιθεσμικό να χρησιμοποιείται η προεδρική εκλογή για να προκληθούν εκλογές;

Οποσδήποτε είναι αντιθεσμικό να χρησιμοποιείται η προεδρική εκλογή για κομματικούς λόγους, αλλά είναι εξίσου αντιθεσμικό να χρησιμοποιείται και ο φόβος των εκλογών για να εκβιάζεται η ψήφος των Βουλευτών κατά την προεδρική εκλογή. Ωστόσο, στο σημείο που έχουμε φτάσει, ο σεβασμός των θεσμών αποτελεί πλέον πολυτέλεια παρωχημένων εποχών. Εάν τουλάχιστον, μέσα στο κλίμα της θεσμικής έκπτωσης, κάθε πλευρά χρησιμοποιούσε το λόγο της ειλικρίνειας και του ρεαλισμού, αυτό θα ήταν κέρδος για τον δημόσιο διάλογο και ο πολίτης θα έβλεπε τα πράγματα περισσότερο ξεκάθαρα. Μπορεί οι θεσμοί να έχουν αξία σε χορτάτες εποχές και κοινωνίες, όμως σε πεινασμένες και εξασθενωμένες, όπως η σημερινή, θα έπρεπε τουλάχιστον να έχουν αξία η ειλικρίνεια και η διαφάνεια.

Και πάλι η ΔΕΘ παραμένει πεδίο άσκησης των πολιτικών αρχηγών στην παροχολογία. Είναι φιλολαϊκό αυτό;

Η παροχολογία δεν αποτελεί νέο φαινόμενο, αλλά πολύ παλαιό στην ελληνική πολιτική, όπως άλλωστε το αυτό συμβαίνει σε όλες τις χώρες και τις δημοκρατίες. Όλες οι πλευρές συναγωνίζονται σε φιλολαϊκές εξαγγελίες και δεν θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά. Αυτή είναι η φύση της δημοκρατίας. Ακόμη και ο «λαϊκισμός» αποτελεί αναπόσπαστο άγχος της. Ωστόσο, όλες οι παροχολογίες δεν είναι ίδιες. Άλλες είναι από τη συντηρητική πλευρά και άλλες από την προοδευτική. Η κυβέρνηση προσαθεί να καθουσιάζει τον κόσμο για τις συνέπειες

Πρόσφατο βιβλίο: «Το Κόκκινο και το Μαύρο. Η χαμένη γενιά. Ελλάδα-Ευρώπη» (εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα 2014)

Κώστας Βεργόπουλος, καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας στο Πανεπιστήμιο του Παρισιού «Όλες οι παροχολογίες δεν είναι ίδιες»

ΣΤΗΝ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΠΑΝΟΥ

από τις σαρωτικές ομοβροντίες των φοροεπιδρομών που η ίδια επιβάλλει, ενώ παράλληλα η ίδια φροντίζει να εξοντώνει ό,τι αρχίζει να σταθεροποιείται, όχι όμως με δική της πρωτοβουλία, αλλά με βάση τη δυναμική του οικονομικού κύκλου. Από την άλλη πλευρά, η αξιωματική αντιπολίτευση επαγγέλλεται κυρίως δικαιότερη κατανομή των θυσιών, στήριξη των κοινωνικά αδύναμων και ακόμη περισσότερο στήριξη της ανάκαμψης με άξονα την επαναφορά των ανέργων στην απασχόληση. Εκάστη πλευρά παρουσιάζει την άλλη ως αβέβαιη και ουτοπική, και η κοινωνία καλείται να επιλέξει το ποια αβεβαιότητα και ποια ουτοπία προτιμά να αποφυγεί.

Τι νόημα είχε η συνάντηση της κυβέρνησης με την τρέκα στο Παρίσι;

Ίσως σχεδιάστηκε με την έννοια της προσδοκίας για κάποια χαλάρωση στην επιτήρηση της χώρας από τους δανειστές. Όμως στον αρχικό σχεδιασμό προστίθεται σήμερα η περιρρέουσα ατμόσφαιρα στη Γαλλία και στην Ευρώπη, στην οποία οι πολιτικές της σκληρής λιτότητας βάλλονται από όλο και περισσότερες πλευρές, αφού τα αποτελέσματά τους αποδεικνύονται οικτρά για ολόκληρη την Ευρωζώνη. Δεν είναι οι χρόνιες παθολογίες που ωθούν την Ευρώπη στην ύφεση και την ανεργία, αλλά η λανθασμένη συνταγή που με ακεραιοφροσύνη εφαρμόζει η Ευρώπη στον εαυτό της. Ας μη λησμονούμε ότι τον Μάιο του 2014 η Αργεντινή είχε συνάψει συμφωνία με τους δανειστές της για διαγραφή 70% του χρέους της, συμφωνία που επικύρωσε η Λέσχη του Παρισιού, άσχετα με το ότι αυτή ανατράπηκε στη συνέχεια από τον σκοτεινό Αμερικανό δικαστή Γκριέζα. Σε κάθε περίπτωση, εκ των πραγμάτων το ελληνικό ζήτημα διεθνοποιείται περισσότερο από το αν παρέμενε στους σκοτεινούς διαδρόμους των ελληνικών υπουργείων, και αυτό είναι οποσδήποτε προτιμότερο,

Προσωπικά, δεν βλέπω εκλογές ούτε το 2014 ούτε το 2015. Δεν με πείθουν όσοι τις προβλέπουν, αφού για να πείσουν καταφεύγουν σε αμφιβόλου πειστικότητα επιχειρήματα.

ακόμη κι αν δεν αποδώσει άμεσο, συγκεκριμένο και πρακτικό όφελος.

Ο Γ. Δραγασάκης υποσχέθηκε 300.000 νέες θέσεις εργασίας με 5 δισ. που δεν εξήγησε πού θα βρεθούν. Να μη μας ανησυχεί αυτό;

Η εξαγγελία για 300.000 νέες θέσεις εργασίας είναι απόλυτα και ανεπιφύλακτα σωστή. Η ανάκαμψη αρχίζει πάντα από την απασχόληση των ανέργων και από τα πολλαπλάσια αποτελέσματά της στην υπόλοιπη οικονομία. Τα 5 δισ. μπορούν να βρεθούν από οποδήποτε και ουδείς λόγος ανησυχίας υπάρχει γι' αυτό. Αφού η Ε.Ε. ανησυχεί για την ανεργία, θα πρέπει να χρηματοδοτήσει την άμεση καταπολέμησή της. Αλλά κι αν δεν το κάνει, η κυβέρνηση μπορεί πλέον να δανειζεται με χαμηλό κόστος δανεισμού από τις αγορές, προκειμένου να χρηματοδοτεί δαπάνες με υψηλή ανταποδοτικότητα, όπως η άμεση απασχόληση των ανέργων και ακόμη περισσότερο των νέων. Το όφελος για την αναθέρμανση της οικονομίας με την αρχική δαπάνη των 5 δισ. θα είναι άμεσο και πολύ μεγαλύτερο.

Επίσης, διαβεβαίωσε ότι τα έσοδα για την κοινωνική πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ θα βρεθούν από τη σύλληψη της φοροδιαφυγής. Δεν πάλωσε για αυτή η κολόνα;

Στη χώρα μας υπάρχει η μεγαλύτερη στην Ευρώπη αποφορολόγηση των υψηλών εισοδημάτων, με συνέπεια τα κενά στα δημόσια έσοδα να καλύπτονται από την υπερφορολόγηση των μεσαίων και χαμηλών εισοδημάτων. Μπορεί η κολόνα να έχει παλιώσει, αλλά το πρόβλημα δεν έχει ποτέ λυθεί, ούτε καν αντιμετωπιστεί, εκτός από φρασεολογίες χωρίς περιεχόμενο ούτε και επαύριο. Κι ακόμη, εάν η φοροδιαφυγή είναι δύσκολο να εντοπίζεται, είναι απείρως ευκολότερο και απλούστερο να εντοπίζονται οι φοροαπαλλαγές, αφού αυτές υλοποιούνται με χαριστικούς νόμους του κράτους. Ας ευθυγραμμιστεί η φορολογική πολιτική της χώρας με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και αυτό και μόνο θα είναι ήδη ένα τεράστιο βήμα προς τη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών και την ομαλότερη λειτουργία των σχέσεων ανάμεσα στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα της χώρας.

Και αν ο Αλ. Τσίπρας το επόμενο Σαββατοκύριακο στη ΔΕΘ δεν καταθέσει ρεαλιστικό και κοστολογημένο πρόγραμμα για την οικονομία;

Δεν φαντάζομαι ότι προτίθεται να καταθέσει τέτοιου είδους λεπτομερές πρόγραμμα. Άλλωστε ούτε και θα ήταν χρήσιμο κάτι τέτοιο, αφού θα τροφοδοτούσε προσηχηματικές και κακόπιστες κριτικές σε όλα τα σημεία. Προσωπικά, δεν περιμένω τόσο συγκεκριμένες προτάσεις όσο κυρίως άξονες και κατευθύνσεις που θα ανοίγουν νέους ορίζοντες για την πορεία της χώρας και το μέλλον των νέων της.

Η κυβέρνηση πληρώνει τα λάθη της, αλλά ο ΣΥΡΙΖΑ δεν κερδίζει, παρά μόνο επωφελείται από τη φθορά ΝΔ-ΠΑΣΟΚ. Δεν είναι έτσι;

Μπορεί να έχετε δίκιο, όμως, εάν είναι έτσι, αυτό δεν είναι λίγο. Σε μια εποχή γενικής φθοράς, όταν το πολιτικό και κομματικό σύστημα χάνει την κοινωνική αξιοπιστία, δεν είναι λίγο μια πλευρά να τη διατηρεί και να την εμπνέει. Εξάλλου, οι ορφανοί οπαδοί των κυβερνητικών κομμάτων και πολιτικά αιωρούμενοι πολίτες έχουν ως κύριο και βασικό χαρακτηριστικό την απόγνωση και την αποστραφή έναντι του κόσμου της εξουσίας, όχι έναντι αυτών που τους αμφισβητούν. Ούτε φυσικά πείθει η προσπάθεια του πρώην δικομματισμού να μεταθέσει τις ευθύνες για τη δική του κομματική διαχείριση των προηγούμενων δεκαετιών σε αυτούς που δεν συμμετείχαν και πάντοτε τον αμφισβητούσαν. Ωστόσο, όλα αυτά δεν σημαίνουν διόλου ότι και ο ΣΥΡΙΖΑ από την πλευρά του δεν έχει ευθύνη όσον αφορά την πορεία του προς την κοινωνία. Αυτή η πορεία πολύ απέχει από το να έχει ολοκληρωθεί, και ο ίδιος φέρει βασική ευθύνη γι' αυτό. Το κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης δεν δείχνει επί του παρόντος να έχει εγκατασταθεί. Παραμένει αζεπέραστη κοινωνική δυσπιστία αφενός και ακαταμάχητη κομματική δυσπιστία αφετέρου. Όμως η ανάγκη υπέρβασης κάθε δυσπιστίας είναι τόσο επιτακτική, ώστε αποτελεί βασίμνη προσδοκία ότι η επικοινωνία μεταξύ των πλευρών θα αποκατασταθεί. Άλλωστε, εάν αυτό δεν συμβεί, δεν βλέπω τι άλλο θα μπορούσε να την αντικαταστήσει.